

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **R. R.**, zastoupené JUDr. Pavlem Vespalcem, advokátem se sídlem Na Jíkalce 13, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 13, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí ministra zemědělství o rozkladu ze dne 23. 9. 2016, č. j. 51574/2016-MZE-12151, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2021, č. j. 8 A 49/2018 – 96,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2021, č. j. 8 A 49/2018 – 96, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí ministra zemědělství o rozkladu ze dne 23. 9. 2016, č. j. 51574/2016-MZE-12151, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.
- IV. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 24.456 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce stěžovatelky JUDr. Pavla Vespalce, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před podáním kasační stížnosti

[1] Meritem nyní posuzované věci je určení charakteru vodovodního potrubí, resp. jeho jednotlivých částí (zda jde o vodovodní přípojku, vnitřní vodovod či vodovodní řad – vodovod pro veřejnou potřebu). S ohledem na komplikovanost a rozsáhlost této více než deset let trvající anabáze Nejvyšší správní soud nejprve popíše předchozí procesní vývoj věci před správními orgány a městským soudem (kapitoly I. a II.), posléze zrekapituluje nynější soudní řízení před městským soudem, obsah kasační stížnosti, reakci žalovaného a repliku stěžovatelky (kapitoly

III. a IV.) a posléze přinese vlastní úvahy, jejich zhodnocení a závěry, v nichž zaujme stanoviska k rozhodujícím momentům projednávané věci a vysloví závazný právní názor pro další postup ve věci (kapitoly V. a VI.).

[2] Žalobkyně podala dne 22. 12. 2010 a 9. 8. 2011 k Městskému úřadu Nýřany (dále jen „vodoprávní úřad“) žádost o vyjádření ve věci dodávky vody do odběrného místa – domu č. p. X na pozemku p. č. X v k. ú. H. B. (dále též jen „nemovitost“), jehož je vlastnící. Uvedla, že její právní předchůdkyně (matka B. R., pozn. soudu) uzavřela dne 4. 11. 1998 smlouvu o dodávce vody „z veřejného vodovodu“ se společností Keramika Horní Bříza, a.s., ve které je uveden způsob napojení „vlastní přípojkou“. Dne 18. 12. 2003 sama žalobkyně uzavřela smlouvu o dodávce vody „z vodovodu“ s provozovatelkou vodovodu - společností VODÁRNA PLZEŇ, a. s. (dále též jen „provozovatelka“). Dopisem ze dne 17. 4. 2010 totiž provozovatelka oznámila žalobkyni záměr zrušit její odběrné místo (tj. vypovědět smlouvu o dodávce vody) s tím, že je napojeno nikoliv na vodovod pro veřejnou potřebu, ale na přípojku ve vlastnictví společnosti LB IMMO, s. r. o., která se chystá vypovědět smlouvu o dodávce vody do jejího hlavního odběrného místa. Žalobkyně k tomu vodoprávnímu úřadu sdělila svůj nesouhlas, neboť se domnívá, že její nemovitost je napojena na veřejný vodovod, a nikoliv vodovodní přípojku jiného vlastníka.

[3] Vodoprávní úřad žalobkyni ve dvou vyjádřeních sdělil, že v jeho archivu není uložena žádná dokumentace, jež by se týkala stavby vodovodu v areálu bývalých keramických závodů v Horní Bříze; může se jednat o vnitroareálový vodovod, který byl vystavěn pro potřebu závodů. Za dobu od roku 2003 není vodoprávnímu úřadu známa žádná změna stavby vodovodu na vodovodní přípojku; při takové změně by vodoprávní úřad byl dotčeným orgánem státní správy. Z předložené kupní smlouvy z roku 1998 usuzoval, že nemovitost žalobkyně je sice napojena na vodovod pro veřejnou potřebu (nikoliv na přípojku), ale prostřednictvím vnitroareálového vodovodu ve vlastnictví společnosti LB IMMO, s. r. o. Poukázal na § 3 odst. 3 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o vodovodech a kanalizacích“). Uvedl, že pokud nedojde mezi společností LB IMMO, s. r. o., a odběrateli (včetně žalobkyně) k dohodě o převodu (části) vodovodu na pozemku p. č. X do jejich vlastnictví nebo k převodu tohoto pozemku do vlastnictví města, je vyřešení majetkoprávních sporů možné jen soudní cestou, neboť vodoprávní úřad není příslušný k posuzování dodavatelsko-odběratelských ani majetkoprávních vztahů.

[4] Dne 20. 10. 2011 podala žalobkyně k Ministerstvu zemědělství (dále jen „žalovaný“) „*podnět k zahájení řízení*“, ve kterém poukázala na obě sdělení vodoprávního úřadu, na smlouvy o dodávce vody z let 1998 a 2003 a vyjádřila svou obavu z ukončení dodávek vody. Uvedla, že pokud je vodovodní potrubí v Horní Bříze, v ulici K Černému mostu, veřejným vodovodem, avšak přitom je k němu přípojkou přes areál společnosti LB IMMO, s. r. o., dříve vlastněný společností Keramika Horní Bříza a. s., napojeno několik vlastníků pozemků a staveb, je takový stav v rozporu se zákonem o vodovodech a kanalizacích, neboť společnost LB IMMO, s. r. o. (či právní předchůdci), měla požádat o rekolaudaci přípojky na vodovod pro veřejnou potřebu. Na tento nedostatek nemůže doplácet žalobkyně jako koncový odběratel. Uvedla, že nabídka společnosti LB IMMO, s. r. o., na zřízení věcného břemene odpovídajícího právu umístění vodovodního napojení na pozemku p. č. X nepředstavuje řešení, resp. problém se tím přenáší právě na ni. Upozornila na dobré mravy dle § 36 zákona o vodovodech a kanalizacích. Žalovaného požádala o „*podání výkladu, který by byl pro dotčené subjekty, zejména provozovatele vodovodu, závazující*“ a o „*vyvolání správního řízení, na jehož základě by byly napraveny zjištěné chyby, zejména bylo uloženo učinit nápravu, pokud jde [...] o rekolaudaci stavby*“.

[5] Dle sdělení žalovaného ze dne 7. 3. 2012 přípojka žalobkyniny nemovitosti byla napojena na vnitřní vodovod areálu bývalých keramických závodů v Horní Bříze; to nebylo ani před účinností zákona o vodovodech a kanalizacích běžně možné a zřejmě to souvisí s nesprávným definováním vodovodu ve smlouvě o koupi žalobkynina domu. Žalovaný uvedl, že skutečnost nenapojení nemovitosti na vodovod pro veřejnou potřebu nevzala na vědomí ani provozovatelka při uzavírání smlouvy v roce 2003. Pokud bude chtít společnost LB IMMO, s. r. o., zrušit svou přípojku z vodovodu pro veřejnou potřebu, je řešením postup dle § 3a zákona o vodovodech a kanalizacích a čl. II odst. 1 zákona č. 76/2006 Sb. Za „nejekonomičtější“ označil žalovaný rekolaudaci přípojky a části vnitřního vodovodu ve vlastnictví společnosti LB IMMO, s. r. o., na vodovod pro veřejnou potřebu s tím, že tato část bude poté „předána“ do vlastnictví společnosti Vodárenská a kanalizační, a.s., jež je vlastníkem vodovodu pro veřejnou potřebu, ze kterého potrubí přípojky společnosti LB IMMO, s. r. o., odbočuje. Závěrem žalovaný konstatoval, že je na odběratelích, aby jejich připojení bylo v souladu s právními předpisy, tedy aby odbočovalo z vodovodu pro veřejnou potřebu.

[6] Žalobkyně následně podala k žalovanému „návrh na vydání rozhodnutí“ (20. 3. 2012), ve kterém znovu poukázala na kupní smlouvu z roku 1998 o dodávce vody z „veřejného vodovodu“ a uvedla, že jediný zdroj vody, ze kterého mohli být odběratelé zásobováni vodou, se nacházel v areálu společnosti Keramika Horní Bříza, a. s., proto rozvod vody mohl být veden pouze přes pozemky této společnosti. Poukázala i na smlouvu z roku 2003 s tím, že provozovatelka v dopisu ze dne 18. 8. 2010 uvedla, že provozuje vodovodní řad v areálu bývalého závodu („Šamotka“). Dále namítla, že dodávka vody do její nemovitosti je ohrožena a neexistuje právní jistota, že nebude muset vynakládat finanční prostředky na případné obnovení dodávek. Žádala, aby žalovaný buď vyhověl podnětu ze dne 20. 10. 2011 k zahájení řízení, případně sám určil, že „vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti oznamovatelky je součástí vodovodního řadu“. Podáním ze dne 23. 5. 2012 doplnila svůj návrh o geometrický plán vodovodní sítě „Západočeských keramických závodů NP Horní Bříza“ (dále též „ZKZ“) pořízený 12. 12. 1972 (s jejím vyznačením závodů - částí „Šamotka“ a „Flíska“). Uvedla, že dle zakreslené vodovodní sítě tato nebyla určena pouze pro zmíněné závody, ale též pro občany města Horní Bříza.

[7] Žalovaný žalobkyni dopisem ze dne 11. 6. 2012 sdělil, že nemá kompetenci rozhodovat o změně vnitřního vodovodu na vodovodní řad pro veřejnou potřebu nebo vnitřních rozvodů v areálu závodu na vodovodní přípojky; odkázal na příslušnost vodoprávního úřadu. Poukázal současně na § 3a odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích s tím, že vodoprávní úřad si pro potřeby rozhodnutí vyžádá stanovisko příslušného stavebního úřadu. Závěrem zopakoval, že optimálním řešením by byla dle § 3a zákona o vodovodech a kanalizacích „*rekolaudace přípojky a patrně i části vnitřního vodovodu [...] na vodovod pro veřejnou potřebu [...]*“.

II. První řízení před soudem a následný postup žalovaného

[8] Proti tomuto sdělení podala žalobkyně žalobu proti nečinnosti, v níž se domáhala, aby Městský soud v Praze uložil žalovanému vydat do 30 dnů rozhodnutí o jejím návrhu.

[9] Městský soud rozsudkem ze dne 25. 7. 2013, č. j. 3 A 108/2012-50, žalobu stěžovatelky zamítl, neboť dospěl k závěru, že žalovaný se nedopustil nečinnosti. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost. Nejvyšší správní soud ovšem rozsudkem ze dne 17. 9. 2014, č. j. 9 Ans 13/2013 – 32, rozsudek městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení se závazným právním názorem o existující kompetenci žalovaného. Městský soud následně v souladu s tímto názorem zavázal žalovaného k vydání rozhodnutí o návrhu (žádosti) stěžovatelky.

[10] Žalovaný si vyžádal dokumentaci ke stavbě vodovodu, kterou zaslal stěžovatelce k vyjádření. Stěžovatelka dovozuje, že zejména z kupní smlouvy z roku 1998, stanovisek vodoprávního úřadu a situačního plánu z roku 1972 vyplývá, že její nemovitost je napojena na veřejný vodovod. Žalovaný však v rozhodnutí ze dne 21. 9. 2015, č. j. 45406/2015-Mze-15111 (sp. zn. VH22546/2015-15111), rozhodl podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích tak, že vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti stěžovatelky nebylo a není vodovodem pro veřejnou potřebu.

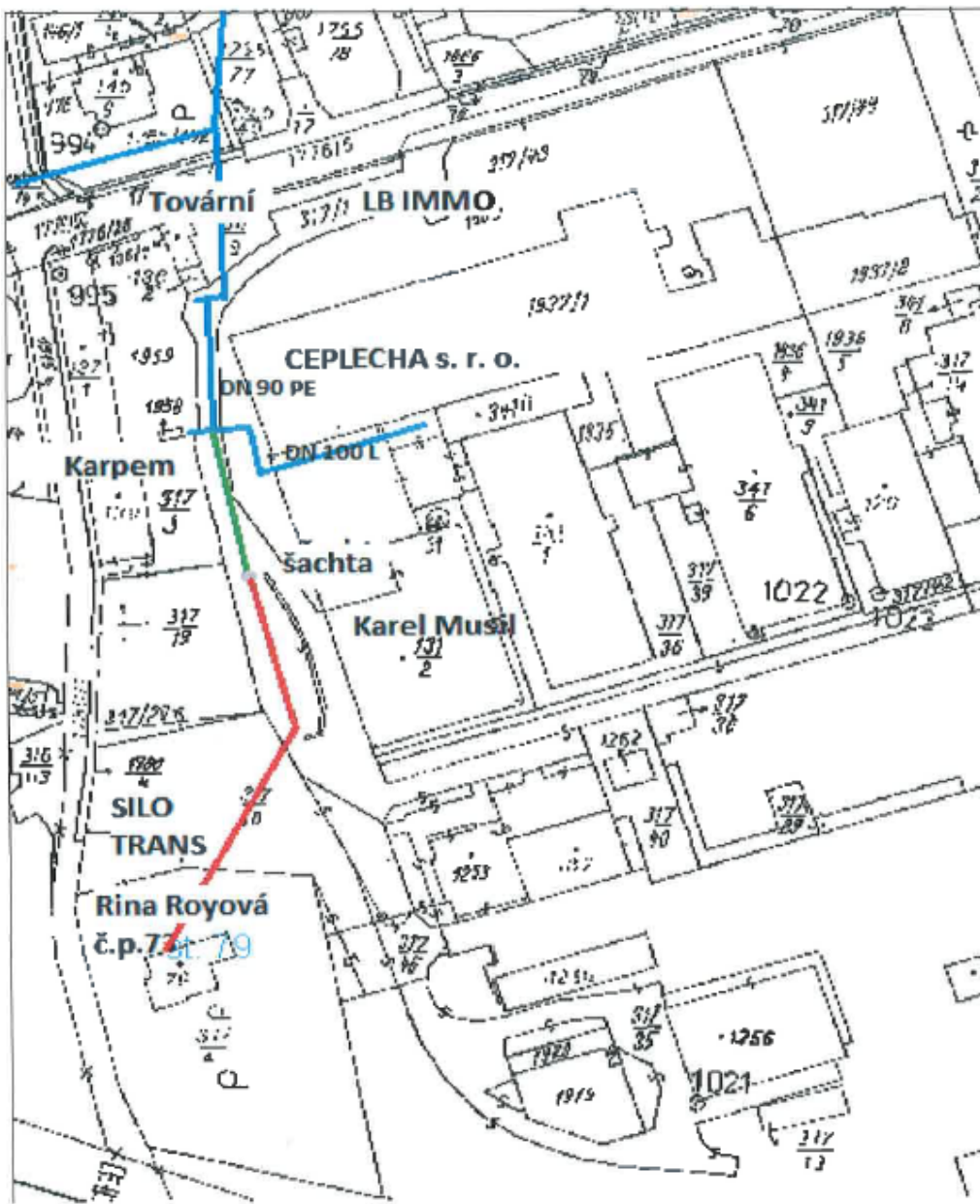
[11] K rozkladu stěžovatelky zrušil ministr zemědělství rozhodnutí žalovaného s tím, že žalovaný nedostatečně vymezil (zúžil) předmět řízení.

[12] V novém rozhodnutí žalovaný rozhodl o žádosti stěžovatelky o určení charakteru vodovodního potrubí vedoucího k její nemovitosti tak, že vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně, které je tvořeno:

1) samostatným potrubím v dimenzi 5/4, které začíná vodoměrem umístěným, jak žalobkyně uvádí, ve sklepě jejího domu č. p. X, pozemek st. parc. č. X k. ú. H. B. (pozn. soudu - všechny v rozsudku uváděné pozemky jsou v tomto k. ú.) a pokračuje samostatným potrubím po pozemku parc. č. X (vlastník žalobkyně), parc. č. X (vlastník SILO TRANS s.r.o.) a parc. č. X (vlastník LB IMMO, s.r.o.), až k šachtě s domovním uzávěrem před objektem společnosti Panter Color a.s. (objekt umístěn na pozemku parc. č. X – vlastník K. M. a

2) samostatným potrubím (areálovým rozvodem vody), které začíná v šachtě s domovním uzávěrem, před objektem společnosti Panter Color a.s. na pozemku parc. č. X (vlastník LB IMMO, s.r.o.), a pokračuje na pozemkové parcele parc. č. X směrem k vodovodnímu řadu – vodovodu pro veřejnou potřebu, kde se na něj v tomto pozemku na část DN 100 L (v úrovni pozemkové parcely parc. č. X (vlastník CEPLECHA s.r.o.) a pozemku parc. č. X (vlastník Karpem a.s.) napojuje.

[13] Výše uvedené žalovaný zakreslil do situačního nákresu, který je přílohou rozhodnutí:

Legenda:		vodovodní řád
		přípojka
		vnitřní vodovod

[14] Žalovaný v rozhodnutí dospěl k závěru, že vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně část 2) je podle § 3 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb. vodovodní přípojkou, tedy samostatným potrubím (areálový rozvod vody), které začíná v šachtě před objektem společnosti Panter Color a.s. a pokračuje až k odbočení z vodovodního řádu – vodovodu pro veřejnou potřebu. Vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně část 1) má dle § 2 odst. 7 zákona č. 274/2001 Sb. charakter vnitřního vodovodu, neboť se jedná o rozvod vody po pozemku a stavbě a navazuje na konec vodovodní přípojky; jedná se o potrubí od vodoměru v domě č. p. X do šachty před objektem společnosti Panter Color a.s.

[15] Dále žalovaný připomněl, že již zrušený zákon č. 138/1973 Sb., o vodách, v § 30 odst. 1 stanovil, že *veřejné vodovody jsou určeny k hromadnému zásobování obyvatelstva vodou a ke krytí potřeby vody pro národní hospodářství*. Pojem hromadné zásobování vodou nebyl v zákoně o vodách blíže určen.

V § 1 odst. 1 prováděcí vyhlášky č. 144/1978 Sb., o veřejných vodovodech a veřejných kanalizacích, bylo stanoveno, že *veřejný vodovod je soubor objektů a zařízení k hromadnému zásobování obyvatelstva vodou a ke krytí potřeby vody pro národní hospodářství*. V § 1 odst. 3 prováděcí vyhlášky byl stanoven taxativní výčet toho, co se za veřejný vodovod nebo jeho součást nepovažovalo. Konkrétně podle § 1 odst. 3 písm. a) prováděcí vyhlášky se *za veřejný vodovod nebo jeho součást nepovažovaly vodovody k samostatnému zásobování vodou jednotlivých závodů, objektů a zařízení a pro účely požární ochrany*. Veřejný charakter vodovodního potrubí je podle výše uvedených ustanovení dán faktem, že slouží veřejnosti.

[16] Vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti stěžovatelky [část 1) a 2)] bylo svým původním posláním určeno jako vnitřní vodovod areálu bývalých Západočeských keramických závodů v Horní Bříze, a proto se nemohlo podle dřívějších právních předpisů jednat o veřejný vodovod. O výše uvedeném dle ministerstva svědčí plán z roku 1972 („Západočeské keramické závody s.p. Horní Bříza, Vodovodní síť – pitná voda ze dne 12. 12. 1972“), ve kterém je zakresleno vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně část 1) a 2) společně s ostatními rozvody vody v závodu Šamotka. Z mapy je dále patrné, že areál měl vlastní podnikovou úpravnu vody, vlastní nadzemní vodojemy a vlastní studny s pitnou vodou. Tuto úvahu podporuje dále stanovisko vodoprávního úřadu, který dopisy ze dne 19. 1. 2011 a ze dne 9. 9. 2011 žalobkyni sdělil, že v jeho archivu není uložena žádná dokumentace týkající se stavby vodovodu v areálu bývalých keramických závodů, a dále že se může jednat o vnitroareálový vodovod, který vystavěla „Keramika Horní Bříza“ pro svoji potřebu.

[17] Výše uvedené dle ministerstva dokládá i příloha podání Městského úřadu Nýřany ze dne 29. 7. 2015. Tato příloha nazvaná Horní Bříza – vodovod, Přehledná situace – část Šamotka, datum VI/1979 popisuje situaci v části závodu Šamotka. Z popisu legendy vyplývá, že vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně je graficky vyznačeno „---V---V---“, jako vodovod ZKZ (Západočeské keramické závody). V legendě označený žlutou barvou „-----“, veřejný vodovod není v okolí domu č. p. X vůbec zobrazen, a pod tento charakter a označení nespadá žádné vodovodní potrubí zakreslené v předložené situaci. Výše uvedené dle ministerstva potvrzuje závěr, že se jednalo o vnitřní vodovod bývalého národního podniku Keramické závody Horní Bříza.

[18] Žalovaný tedy uzavřel, že vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti stěžovatelky [část 1) a část 2)] nebylo podle dosavadních právních předpisů veřejným vodovodem dle první podmínky stanovené v § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích; za této situace bylo nadbytečné zkoumat i druhou podmínku téhož ustanovení, tj. že se jedná o vodovody a kanalizace podle § 1 tohoto zákona, neboť obě podmínky musely být splněny současně. Ostatně ze schémat předložených společností Vodárna Plzeň a.s. dne 4. 8. 2015 a Městského úřadu Horní Bříza dne 29. 7. 2015 vyplývá, že ani v současné době není vlastníkem a příslušným úřadem evidován vodovod pro veřejnou potřebu vedoucí přímo k nemovitosti stěžovatelky, tak, jak to předpokládá § 5 zákona o vodovodech a kanalizacích.

[19] Stěžovatelka se neztotožnila se závěry žalovaného a podala rozklad. V něm žalovanému vytýkala nedůsledné prošetření věci a nezohlednění některých důkazů. V dopise vodoprávního úřadu ze dne 29. 7. 2015 se uvádí, že nemovitost stěžovatelky je napojena vodovodním řadem na vodovod bývalých ZKZ. Sám žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že vodovodní řad zásobuje 700 obyvatel a má 130 přípojek; stěžovatelku nešlo vodou zásobovat, aniž by prošla částí sítě závodu Šamotka. Z vyjádření vodoprávního úřadu se jasně podává, že stěžovatelka je napojena na vodovod a ne vodovodní přípojku.

[20] K předávce vody dochází z vnitřního vodovodu společnosti LB IMMO s.r.o., což není v souladu se zákonem o vodovodech a kanalizacích. Úsek potrubí na jejím pozemku (parc. č. X), kde se na hraně pozemku nachází šachta, je vodovodní přípojkou (dle kupní smlouvy a znaleckého posudku). Nemovitost stěžovatelky nikdy nebyla součástí žádného vnitropodnikového areálu. Žalovaný se nezabýval tím, že vodovod ZKZ sloužil jako veřejný vodovod pro zásobování obce Horní Bříza. Vodovod ZKZ nebyl závislý na obecním vodovodu a ZKZ vlastnil vlastní zdroj vody, síť i úpravnu. Samy tak byly dodavatelem.

[21] Žalovaný v průběhu řízení měnil svá tvrzení o délce a charakteru vodovodní sítě a jejich částí. Závěrem stěžovatelka upozorňuje na skutečnost, že dle dopisu bývalých kaolinových závodů z 12. 12. 1953 (příloha rozkladu) vyplývá, že připojení na vodovod ZKZ se dělo pouze s výslovným souhlasem obce, což splňuje podmínku „veřejnosti“.

[22] V rozhodnutí, kterým ministr zemědělství rozklad stěžovatelky zamítl, zdůraznil, že údaje v dopisech vodoprávního úřadu jsou pouze domněnky. V projednávaném řízení není podstatné, zda vodovod ZKZ sloužil jako veřejný vodovod či nikoliv. Předmětem nyní projednávané věci je pochybnost o charakteru vodovodního potrubí, nikoliv dodávané vody, kterou městský soud i správní orgán v řízení označil jako vodu z veřejného vodovodu. Šachta na hranici pozemku stěžovatelky (parc. č. X) není v materiálech ve správním spisu nikde zakreslena (ani těch dodaných stěžovatelkou). Její existence z doložených dokladů nevyplývá. Skutečnost, že nemovitost stěžovatelky nebyla součástí žádného areálu, není pro věc podstatná. K nově předloženému dokumentu („Žádost o přidělení parcely a žádost o napojení na vodovod ZKZ - Horní Bříza ze dne 12. 12. 1953“) ministr nepřihlédl, neboť se nejednalo o včas uplatněný důkaz, který navíc na charakteru vodovodního potrubí nemohl nic změnit.

III. Nynější řízení před krajským (městským) soudem

[23] Stěžovatelka proti rozhodnutí o rozkladu podala žalobu k Okresnímu soudu Plzeň - sever, který ovšem řízení pro svou nepříslušnost věc rozhodnout (jde o věc správního soudnictví) zastavil. K poučení okresního soudu podala stěžovatelka žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, ten ji jako místně nepříslušný soud postoupil Městskému soudu v Praze.

[24] V žalobě stěžovatelka znovu tvrdila, že vodovodní potrubí vedoucí k její nemovitosti je veřejným vodovodem. Tuto skutečnost dovozovala z „*Kupní smlouvy o dodávce vody z veřejného vodovodu*“ ze dne 4. 11. 1998. Z dosavadního chování dodavatele vody usuzuje na jeho eminentní zájem postavit ji do role vlastníka potrubí, o kterém stěžovatelka neví, kudy přesně vede, jelikož technická dokumentace se zachovala spíše výjimečně. Potrubí je v takovýchto případech desítky let staré, tudíž v havarijním stavu, nejspíš neodpovídající novým technickým normám a bylo by přinejmenším absurdní, aby nyní za údržbu nebo dokonce výměnu stěžovatelka platila, a to navíc na cizích pozemcích, bez zřízení věcného břemene a mnohdy znemožněného přístupu. Náklady na výměnu přípojky mohou být pro ni likvidační a v mnoha případech bez věcného břemene i zcela neuskutečnitelné.

[25] Jejím právnímu názoru svědčí i usnesení Okresního soudu Plzeň – sever sp. zn. 8 C 361/2016 ze dne 5. 1. 2018, podle něhož právní charakter potrubí vedení vody, které se na vyjmenovaných pozemcích napojuje na vodovod pro veřejnou potřebu podle zákona o vodovodech a kanalizacích, má převážně charakter veřejnoprávní.

[26] Závěrem upozornila, že je ohrožena ve svých právech. Na základě postoje dodavatele jí hrozí vypovězení dodávek vody, tvrdí-li žalovaný, že nejde o veřejný vodovod.

[27] Městský soud žalobu zamítl.

[28] Rozsudek postavil na tom, že tvrzení stěžovatelky o charakteru vodovodního potrubí vedoucího k její nemovitosti jako veřejného vodovodu (což dovozovala z kupní smlouvy ze dne 4. 11. 1998), je příliš obecné.

[29] Žalovaný dle soudu správně vyšel z § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. Dotčené vodovodní potrubí bylo původně vnitřním vodovodem areálu bývalých Západočeských keramických závodů. Uvedené dokládá plán s označením „Západočeské keramické závody n.p. Horní Bříza, Vodovodní síť – pitná voda ze dne 12. 12. 1972“. V tomto plánu je dotčené vodovodní potrubí zakresleno společně s ostatními rozvody závodu Šamotka, bývalých Západočeských keramických závodů. Jestliže pak je dotčené vodovodní potrubí součástí plánu vodovodní sítě Západočeských keramických závodů n. p., jednalo se o vodovod určený k zásobování vodou tohoto závodu. Skutečnost, že dotčené vodovodní potrubí bylo vnitroareálovým vedením, dokládá rovněž i příloha podání Městského úřadu Nýřany ze dne 24. 8. 2015, nazvaná „Horní Bříza – vodovod, Přehledná situace – část Šamotka“, datum VI/1979, popisující situaci v části závodu Šamotka, kde je vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně označeno jako vodovod ZKZ. Závěr správních orgánů, že dotčené vodovodní potrubí bylo součástí vodovodu závodu Západočeských keramických závodů n. p., žalobkyně v podané žalobě nikterak nezpochybovala. Za situace, kdy správní orgány dospěly k závěru, že dotčené vodovodní potrubí bylo součástí vodovodu závodu, nezbylo jim než podle § 1 odst. 3 písm. a) prováděcí vyhlášky konstatovat, že se nejedná o veřejný vodovod.

[30] Kupní smlouva, z níž vychází stěžovatelka, nikterak nevymezuje charakter vodovodního potrubí. Ze závazku mezi soukromými subjekty (byť o dodávce vody) nelze dovést povahu dotčeného vodovodního potrubí. Veřejnoprávní charakter vodovodního potrubí nedokládá ani usnesení Okresního soudu Plzeň – sever. V rozhodnutí se totiž civilní soud zabýval otázkou povahy vedeného řízení, nikoliv charakterem vodovodního potrubí.

IV. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a replika stěžovatelky

[31] Proti rozsudku městského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost, kterou se domáhá zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení a rozhodnutí.

[32] Stěžovatelka v kasační stížnosti znovu zdůrazňuje, že dodávku vody do přípojky odběratele je možné učinit pouze z potrubí, které je součástí veřejné vodovodní sítě, jinou možnost zákon nepřipouští, neboť by nebyla zaručena kvalita a nezávadnost pitné vody.

[33] Není pravdou, že by neuvedla, z jakých konkrétních skutečností vyplývajících z kupní smlouvy z roku 1998 dovozovala veřejný charakter vodovodního potrubí. Kupní smlouvou prokazuje, že zakoupila přípojku na svém pozemku (parc. č. X), která je u samé hranice pozemku zakončená šachtou a dochází zde ke skutečné předávce vody od provozovatele. Společnost Keramika a.s. byla v rozhodné době (při uzavírání kupní smlouvy) dle obchodního rejstříku oprávněna provozovat vodovody pro veřejnou potřebu. Stěžovatelka v této souvislosti již v nečinnostní žalobě citovala analogický „výklad o kanalizaci“, který uvádí, že tam, kde je na kanalizaci pro veřejnou potřebu připojena též jakákoliv kanalizace, a to i jiného vlastníka, stává se kanalizací pro veřejnou potřebu. Vodovod bývalého závodu Šamotka nesloužil pouze pro potřeby národního hospodářství, ale zásoboval značné množství obytných domů, ač na jejich místě již dnes stojí čerpací stanice a společnost Karpem. Ani tyto změny nevedou k zániku veřejného vodovodu.

[34] Vlastní vodní zdroj ze závodu napájel řadu domů, panelové sídliště, nádraží a další budovy. K propojení s obecním vodovodem došlo až v roce 2003, kdy se jeho provozovatelem stala Vodárna Plzeň a.s. Tyto skutečnosti žalovaný buď nezná, nebo o nich v rozhodnutí nehovoří, proto je městský soud pominul. Bylo běžnou praxí, že velké průmyslové podniky budovaly na svých pozemcích obytnou zástavbu a provozovaly v ní elektrické, plynové a vodovodní sítě. Analogicky by nebyly veřejnými vodovody např. ani desítky kilometrů potrubí plzeňského podniku Škoda. Dokument z archivu v Plasích z roku 1953 dokládá, že napojování domů na vodovod ZKZ probíhalo vždy se souhlasem příslušné obce (místního národního výboru). Je nesporné, že byty ZKZ podléhaly stejnému režimu jako byty obecní, což plyne i z výměru vystaveném dědečkovi stěžovatelky (R. M.) Jednotným národním výborem v Plzni dne 16. 3. 1951.

[35] Majetkové vztahy k pozemkům, na nichž je předmětné vodovodní potrubí uloženo, doznaly v průběhu tohoto řízení značných změn.

[36] Městský soud zřejmě nesprávně pochopil, resp. ignoroval navrhované důkazy, ze kterých zcela jasně vyplývá, že vůbec není pravdivé nabízející se tvrzení žalovaného, že stěžovatelka je vlastníkem i vodovodního potrubí překračujícího hranice jejího pozemku (parc. č. X). Tato právní nejistota je jednou z hlavních příčin jejího snažení o nápravu právního stavu. Principiálně by proto mělo být jednou pro vždy stanoveno, že stěžovatelka je odběratelkou vody z veřejného potrubí až v místech vlastní vodovodní šachty na hranici jejího pozemku (parc. č. X).

[37] Ve skutečnosti nic nebrání uznání potrubí vedoucího k šachtě na pozemku stěžovatelky za veřejný vodovod. Nepochybně rekolaudace bývalého vodovodu ZKZ nemůže být jediným argumentem pro posouzení charakteru vodovodu.

[38] Závěrem stěžovatelka odmítá stát se obětí měnících se majetkoprávních vztahů k sousedním pozemkům, v nichž je k jejímu pozemku vodovodní potrubí vedeno.

[39] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že ústřední myšlenkou argumentace stěžovatelky je, aby sporné vodovodní potrubí bylo prohlášeno za vodovodní řad (ne jen za pouhou přípojku). K rekolaudaci není zapotřebí jen plánků průměrů potrubí, ale zejména souhlas vlastníka s rekolaudací. Navrhuje, aby soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[40] K vyjádření žalovaného stěžovatelka zaslala soudu repliku, v níž uvedla, že za dlouhotrvajícím sporem jsou ekonomické zájmy vlastníka vodovodu a provozovatele. Stěžovatelka má zcela vážné pochybnosti o tom, že by pro dotčený úsek potrubí vůbec neexistoval žádný doklad o kolaudaci a obává se toho, že jeho nedohledání může být záměrné. O tom, jak zachází provozovatel, vlastník vodovodu i žalovaný s dokumentací, svědčí průběh sporu, neboť svá tvrzení neustále přizpůsobují svým aktuálním potřebám v rozporu se skutečností. Svědčí o tom nesrovnalosti ve vlastnických právech či průběžné změny ve vyjádřeních a posouvání hranice uznaného vodovodu pro veřejnou potřebu, naposledy dokonce do nitra bývalého areálu ZKZ, aby se vyšlo vstříc zájmům přítomných firem. K tomu stěžovatelka připomíná, že veřejný vodovod je obecně prospěšné zařízení a jeho poškození či svévolné zrušení je protiprávním jednáním. Pro stěžovatelku je nepochopitelné, že žalovaný považuje za legální chování vlastníka, jehož cílem je odpojit její nemovitost od vody.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[41] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal splnění podmínek řízení o kasační stížnosti. Ověřil, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní [dále jen s. ř. s.]). Kasační stížnost podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a v řízení je řádně zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Soud proto posoudil kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody (kasačními námitkami).

[42] Kasační stížnost je důvodná.

[43] Soud se v rekapitulační části pokusil zevrubně popsat více než 10 let trvající spor o charakter vodovodního potrubí. Stěžovatelka v žalobě konstatovala, že sama neví, kudy potrubí pro zásobování vodou vede, jelikož technická dokumentace se zachovala spíše výjimečně. Dále uvedla, že vodovodní potrubí, o němž je v projednávané věci spor, je veřejným vodovodním potrubím, k čemuž odkázala na kupní smlouvu z roku 1998 a rozhodnutí Okresního soudu Plzeň – sever.

[44] Dle § 104 odst. 4 s. ř. s. „[k]asační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jebož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.“ Nejvyšší správní soud proto k věcnému přezkumu může připustit toliko kasační námitky, které stěžovatelka uplatnila ve výše uvedených a dříve rekapitulovaných žalobních bodech.

[45] Stěžovatelka stejně jako v žalobě i v kasační stížnosti zopakovala, že kupní smlouvou z roku 1998 prokazuje, že je přípojkou připojena na veřejný vodovod, a to na hranici svého pozemku parc. č. X, kde se nachází „vodovodní šachta“. Jak správně uvedl v této souvislosti městský soud, je kupní smlouva uzavřená mezi dvěma soukromými subjekty pro určení charakteru vodovodního potrubí bez dalšího irelevantní (nevychází-li např. přímo z rozhodnutí správních orgánů či ze závazných údajů z veřejných rejstříků). V kupní smlouvě se navíc ani nezmiňoval charakter vodovodního potrubí, ze kterého byla odebírána voda, ani cesta, kterou voda ke stěžovatelce z veřejného vodovodu „putovala“. O šachtě se pak stěžovatelka v žalobě vůbec nezmiňuje; navíc k jejímu rozkladu jí již bylo sděleno, že existenci tvrzené šachty ničím nedokládá a ani tato neplyne ze shromážděného spisového materiálu.

[46] Městský soud v souladu se zákonem posoudil i otázku významu rozhodnutí Okresního soudu v Plzeň – sever pro věc. Jednalo se o rozhodnutí civilního soudu, jehož meritem byla otázka určení věcně příslušného soudu (příslušnost k rozhodování o rozhodnutí o rozkladu ministra zemědělství, kterým určil charakter sporného úseku vodovodního potrubí). V této souvislosti soud připomíná, že se nejednalo (a ani nejedná) o určení vlastnictví k jednotlivým částem vodovodního potrubí, ať již šlo o vodovod (veřejný či vnitřní) či přípojku, jak naznačuje stěžovatelka ve své replice.

[47] Stěžovatelka ve své žalobě zpochybnila zjištěný skutkový stav. Městský soud přesto svůj přezkum, omezil pouze na dva výše uvedené důkazní prostředky (kupní smlouvu a rozhodnutí okresního soudu). Pro posouzení věci je však stěžejní, zda stěžovatelka důvodně nařiká na nedostatek technické dokumentace, resp. na zjišťování skutkového stavu, z něhož by posléze šlo učinit příléhavé právní závěry.

[48] Správní orgány stěžejní otázky (jak právní, tak i skutkové) posuzovaly odlišně a zcela opomněly, že se tyto v čase mohly znatelně (z)měnit (s přímým dopadem na charakter potrubí).

Některými relevantními otázkami se správní orgány nezabývaly vůbec. Městský soud přesto zjištěný skutkový stav vzal za správný a úplný.

[49] Celý příběh započal v roce 2010 písemností provozovatele, kterou stěžovatelce oznámil záměr zrušení odběrného místa. Vlastník vodovodní přípojky LB IMMO totiž připravoval vypovězení smlouvy o dodávce vody z hlavního odběrného místa, ze kterého je napojena i stěžovatelka. V oznámení provozovatel mezi jinými uvedl, že jsou uzavřeny tři smlouvy na vodovodní přípojku ve vlastnictví LB IMMO. První je pro odběrné místo stěžovatelky (osazené podružným vodoměrem č. 6500169), druhé pro odběrné místo KERAMIK DESIGN (osazené podružným vodoměrem č. 493441) a třetí pro odběrné místo „U Šamotky“ (osazené hlavním vodoměrem č. NXF213901). Vnitřní rozvod vody, který je za hlavním vodoměrem (vodoměr je umístěn ve vodoměrné šachtě u bývalé studny „Šamotka“), nebude provozovatel provozovat.

[50] Stěžovatelka po obdržení oznámení začala činit kroky ke zjištění charakteru vodovodního potrubí zásobujícího ji pitnou vodou.

[51] Ve vyjádření ze dne 19. 1. 2011 ve věci dodávky pitné vody do nemovitosti č.p. X k.ú. H. B. Městský úřad Nýřany konstatoval, že „[z] předložených podkladů [smlouva o dodávce vody z veřejného vodovodu ze dne 4. 11. 1998] vyplývá, že paní R. [...] je napojena na vodovod, ne na vodovodní přípojku.“ K tomu městský úřad dodal, že se nejedná o vyjádření vodoprávního úřadu dle § 18 zákona o vodách.

[52] Stejný správní orgán ve sdělení ze dne 12. 9. 2011 doplnil, že „paní R. odebírá vodu z vodovodu pro veřejnou potřebu (dle smlouvy č. 81689 uzavřené s Vodárnou Plzeň, a.s.), ale prostřednictvím vnitroareálového vodovodu ve vlastnictví LB IMMO, který dle dopisu Vodárny Plzeň, a.s. ze dne 17. 4. 2010, zn. 1593/2010/Zú, připravuje vypovězení smlouvy o dodávce vody hlavního odběrného místa.“ Obě vyjádření příliš jistoty nepřinesla.

[53] Žalovaný k podnětu k zahájení řízení ve sdělení ze dne 7. 3. 2012 adresovaném zástupci stěžovatelky konstatoval, že [p]roblém Vaší klientky paní R. R. má základ ve skutečnosti, že vodovodní přípojka ke jejímu domu byla ve skutečnosti napojena na vnitřní vodovod areálu bývalých Keramických závodů v Horní Bříže a to nebylo, ani před účinností zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, běžně možné a zřejmě to souvisí s nesprávným definováním vodovodu ve smlouvě při koupi domu. Skutečnost, že se nejedná o napojení na vodovod pro veřejnou potřebu, nezahl na vědomí ani „Dodavatel-Provozovatel“ Vodárna Plzeň a.s. při uzavírání smlouvy o dodávce vody, neboť právo uzavírat smlouvy má vlastník vodovodu pro veřejnou potřebu a ten musí provozovatele svého vodovodu pro veřejnou potřebu zmocnit k uzavření smlouvy s odběratelem“

[54] V řízení o nečinnosti žalobě žalovaný na výzvu městského soudu ve svém vyjádření ze dne 27. 11. 2012 uvedl, že [s]kutečnost, že paní R. byla a je napojena na vodovod pro veřejnou potřebu ve vlastnictví LB IMMO, a.s. potvrzují i „Vybrané údaje majetkové evidence vodovodů za rok 2011“, které předal vodoprávnímu úřadu Nýřany za vlastníka provozovatel Vodárna Plzeň, a.s., jmenovitě A. S. (viz spisový materiál). Rozsah vodovodní sítě se přitom neměnil minimálně od roku 2007. Pokud by mělo dojít ke zrušení části rozvodové vodovodní sítě vodovodu pro veřejnou potřebu v areálu závodu „Šamotka“, muselo by zrušení takové části projít řízením o zrušení stavby, nebo změny jejího účelu u vodoprávního úřadu Nýřany. Účastníky řízení by byly dotčené osoby, tedy i odběratelé. [...] Ministerstvo zemědělství nerozhoduje o tom, který vodovod je vodovodem pro veřejnou potřebu a kterým takovým není. To vyplývá přímo ze zákona resp. z rozhodnutí příslušného vodoprávního úřadu (obecního úřadu obce s rozšířenou působností) podle § 1 odst. 4 zákona (který ovšem na daný stav nedopadá, viz níže). Vodárna Plzeň, a.s., nepostupovala v souladu se zákonem, pokud vypověděla smlouvu se žalobkyní, když ostatně sama zpracovala „Vybrané údaje majetkové evidence na vodovod

pro veřejnou potřebu“ ve vlastnictví LB IMMO, a.s., kde uvádí, že předmětná vodovodní síť zásobuje 700 obyvatel a má 130 přípojek a je tedy zcela jasné, že se jedná o vodovod pro veřejnou potřebu. Celý systém byl přitom řešen tak, že část odběratelů – včetně žalobkyně – nebylo možno zásobovat, aniž by voda neprošla částí sítě zavedu „Šamotka“.“ Žalovaný pak uzavírá, že „[v] daném případě se nepochybně jedná o vodovod pro veřejnou potřebu.“

[55] Žalovaný posléze ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 3. 12. 2013 uvedl, že „nelze zpochybnit skutečnost, že nemovitost ve vlastnictví paní R. R. je zásobována z vodovodu pro veřejnou potřebu ve vlastnictví LB IMMO“. K tomu dále konstatoval, že „[ř]ešení situace, v níž se nachází kasační stěžovatelka, spočívá v nalezení dohody o tom, která část potrubí je přípojkou ve vlastnictví R. R. a která část potrubí vodovod[em] pro veřejnou potřebu. Ke změnám dochází v souvislosti se záměrem společnosti LB IMMO, s.r.o., oddělit část potrubí vodovodu pro veřejnou potřebu a zásobující pouze budovy průmyslového areálu na takzvaný vnitřní vodovod. S tím souvisí změna účelu vodovodu a jeho případný převod na jiného vlastníka.“

[56] Po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a následně i městského soudu (viz bod [9] shora) přistoupil žalovaný ke shromáždění dalších podkladů řízení.

[57] K jeho výzvě zaslal Městský úřad Nýřany sdělení ze dne 29. 7. 2015, ve kterém shrnul zaslané písemnosti (v archivu není uložena žádná dokumentace ke stavbě vodovodů a vodovodních přípojek v areálu ZKZ). Z „Přehledné situace Horní Bříza – vodovod“ vyplývá, že stěžovatelka byla napojena vodovodním řádem na studnu č. 1 Q.

[58] Společnost LB IMMO žalovanému přípisem ze dne 5. 8. 2015 sdělila, že „[p]řipojení obytného domu č.p. 73 vychází historicky s připojením na průmyslový rozvod naší společnosti.“

[59] Provozovatel v odpovědi ze dne 4. 8. 2015 k výzvě žalovaného v mapových podkladech vyznačil vodovod vlastněný LB IMMO, který nevede k nemovitosti stěžovatelky.

[60] Žalovaný v rozhodnutí ze dne 21. 9. 2015 vymezil potrubí vedoucí k nemovitosti stěžovatelky tak, že „se jedná o samostatné potrubí v dimenzí 5/4, které začíná v šachtě s domovním uzávěrem před objektem Panter COLOR (objekt umístěn na pozemku parc. č. X, k. ú. H. B.) a je uloženo do pozemku parc. č. X a pozemku parc. č. X, k. ú. H. B.. Toto vodovodní potrubí je ukončeno vodoměrem umístěným, jak navrhovatelka uvádí, ve sklepě jejího domu“. K tomu dodal, že jde o vnitřní vodovod. Vodovodní potrubí vedoucí od šachty s domovním uzávěrem před objektem Panter COLOR do vodovodního řádu na ul. Tovární je vodovodní přípojkou.

[61] Žalovaný v rozhodnutí ze dne 10. 5. 2016 úsek vodovodního potrubí od šachty před objektem Panter COLOR k vodovodu DN 100 L vymezil jako přípojkou, zbylou část potrubí až k ul. Tovární jako veřejný vodovod, což potvrdil i ministr v rozhodnutí o rozkladu uvedeném v záhlaví tohoto rozsudku.

[62] Z výše citovaných dokumentů obsažených ve správním a soudním spisu městského soudu je patrné, že ani po 10 letech nepanuje shoda na relevantních skutkových zjištěních a podstatná část informací se v nich stále nenachází. Skutkový stav zjištěný žalovaným (a potvrzený městským soudem) zcela neodpovídá požadavku na jeho úplnost. Panují o něm důvodné pochybnosti (postrádá se zdůvodnění řady změn ve skutkových zjištěních, jak bude předestřeno níže).

[63] Stěžovatelce se v rámci řízení zejména od správních orgánů dostalo množství protichůdných informací. Ještě v řízení o nečinnosti žalobě žalovaný tvrdil, že stěžovatelka „byla a je napojena na vodovod pro veřejnou potřebu“. O tři roky později však žalovaný tvrdí, že od šachty

u objektu Panter COLOR vede vnitřní vodovod, který pokračuje vodovodní přípojkou až do vodovodního řádu v ul. Tovární (veřejný vodovod). O necelý rok později se dle žalovaného v síti vodovodního potrubí „objevuje“ od šachty před objektem Panter COLOR ještě přípojka k vodovodu DN 100 L, který je až následně připojen na veřejný vodovod v ul. Tovární. Na „začátku řízení“ žalovaný bez jakýchkoliv skrupulí (pochybností) vymezil vodovod vlastněný LB IMMO jako veřejný vodovod, postupem času, bez toho aniž by objasnil důvody této změny, se z veřejného vodovodu staly vnitřní vodovod, vodovodní přípojka a vnitroareálový vodovod.

[64] Obdobně je nutno nahlížet i na (ne)úplnost zjištěného skutkového stavu stran vymezení, čím historicky byl vodovod ZKZ (a dle právní úpravy tedy je, neboť charakter veřejného vodovodu se zachovává i přes změnu právní úpravy). Nemovitost stěžovatelky dle sdělení správních orgánů byla (vyvstává však i otázka, zda nebyla) součástí areálu ZKZ. V této souvislosti nutno připomenout už téměř zapomenuté, že státní (národní) podniky (závody) v socialistické době fakticky plnily i veřejné funkce (suplovaly stát), s čímž se pojily určité povinnosti ve vztahu k zásobování „obyvatelstva“ vodou (srov. § 30 odst. 1 dobového zákona č. 144/1973 Sb., o vodách). Správní orgány v průběhu řízení neměly pochybnosti o tom, že vodovod vlastněný LB IMMO (tedy vodovod ZKZ) je veřejný. Uváděly, že zásobuje (zásoboval) vodou 700 obyvatel. S přibývajícím časem však k této skutečnosti již nepřihlížely a žalovaný ve svých rozhodnutích uvádí, že k zásobování obyvatelstva vlastně nedocházelo a jednalo se o čistě vnitroareálový vodovod. Sloužil-li však, byť i vnitroareálový vodovod, k zásobování obyvatelstva vodou, bez dalšího se na něj nevztahovaly „historické výjimky“ z vynětí vodovodu z režimu veřejného vodovodu, jak je žalovaný popisuje ve svém rozhodnutí.

[65] Žalovaný ve svých rozhodnutích ani úplně nezjistil další významné skutečnosti pro určení charakteru vodovodního potrubí částečně procházejícího areálem ZKZ. Z mapových podkladů není vůbec zřejmé, zda veřejný vodovod historicky vedl stále stejnou trasou (ul. Tovární), nebo zda se v průběhu plynutí času vodovod ZKZ (jeho části) stal veřejným vodovodem (a na základě jakého titulu [právního důvodu] se tak dělo). V průběhu řízení přibýly v rozhodnutích zmínky o vodovodních šachtách. Jejich umístění a roli při popisu trasy vodovodního potrubí, jeho přerušování či napojování (určování charakteru vodovodních přípojek) však správní orgány nikterak neobjasnily, stejně jako i to, kdy byly vybudovány a zda tato skutečnost měla vliv na změnu právního stavu vodovodního potrubí. Stejný osud zřejmě potkal žel i studny. Ačkoliv byly v jisté době (ze spisu není zjiřitelné jak dlouho) hlavním zdrojem vody pro vlastní areál ZKZ (a nejspíše i pro zásobování 700 obyvatel a dalších odběrných míst) není zřejmé, kdy (či zda vůbec) došlo k jejich uzavření (odpojení). Stěžovatelka k tomu dodává, že k propojení vodovodu ZKZ s vodovodem v ul. Tovární došlo až v roce 2003, do té doby voda ze studny zásobovala nejenom rodinné domy, ale i mateřskou školu, nádraží, učiliště a řadu dalších budov, včetně panelového sídliště. Jak už bylo výše opakovaně zmíněno, Městský úřad v Nýřanech (vodoprávní úřad) žalovanému sdělil, že v archívu není žádná dokumentace k charakteru vodovodu. Z historických údajů získaných stěžovatelkou z archívu v Plasích se však podává, že napojování bytů na vodovod ZKZ probíhalo se souhlasem příslušné obce a byty přecházely pod správu ZKZ, což jsou další historické skutečnosti významné pro určení charakteru vodovodu ZKZ, které se však žalovaný ani nesnažil zjistit.

[66] Skutkový stav zjištěný žalovaným (a potvrzený městským soudem) obsahuje řadu nejasností (pochybností), a to dokonce v několika rovinách (vnitřní rozpornost jeho tvrzení, absence řady skutkových zjištění a nezohlednění všech podkladů řízení). Úplné zjištění skutkového stavu přitom vyžaduje, aby správní orgány nejenom shromáždily dostatečnou kvalitu a kvantitu podkladů rozhodnutí, ale zároveň po provedeném dokazování zjistily skutkový stav bez důvodných pochybností (slepých míst) tak, aby objasnily všechny pro posouzení věci rozhodné skutečnosti. Nelze totiž vyloučit, že žalovaný po úplném zjištění skutkového stavu

rozhodne o charakteru vodovodního potrubí jinak. V projednávané věci se jedná o vadu, kterou nemůže odstranit městský soud dle § 77 s. ř. s., neboť by svým postupem nahrazoval činnost správního orgánu (neplnil by svou toliko přezkumnou roli). Povinnost zjistit správně a úplně skutkový stav věci nese správní orgán, zejména je-li nadán kompetencí rozhodovat v případech, které jsou sporné.

VI. Závěr a náklady řízení

[67] Stěžovatelka se svými námitkami uspěla. Nejvyšší správní soud nepovažoval zjištěný skutkový stav za úplný (městský soud pochybil, neboť nezrušil rozhodnutí žalovaného), přičemž se jedná o vadu řízení nejenom s vlivem na zákonnost rozhodnutí, nezhojitelnou v řízení před správními soudy.

[68] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, a proto rozsudek městského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Protože již v řízení před městským soudem byl důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že za použití § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil i toto ve výroku označené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Takto může soud postupovat i bez návrhu stěžovatelky. Zruší-li Nejvyšší správní soud i rozhodnutí správního orgánu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

[69] Žalovaný bude muset v dalším řízení úplně zjistit skutkový stav věci a objasnit otázky stěžejní pro posouzení jejího merita nastíněné v tomto rozsudku. Zejména bude jeho úkolem úplně zjistit všechny rozhodné skutečnosti pro posouzení charakteru vodovodu ZKZ (vypořádat se s tvrzením o zásobování obyvatel vodou; vyjasnit tvrzené „dělení“ vodovodního potrubí šachtou či šachtami a jejich vznik; objasnit „vydělení“ domu stěžovatelky z vodovodu ZKZ, jehož měla být součástí; s ohledem na plynutí času popsat zásobování vodou stěžovatelku a další odběrná místa z veřejného vodovodu/studní; apod.). Jinak řečeno, stěžovatelka by měla obdržet jasnou, jednoznačnou a přesvědčivou odpověď na otázku, kterou správním orgánů opakovaně více než dekádu klade.

[70] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, proto musí určit náhradu nákladů celého soudního řízení. Ve vztahu k výsledku celého soudního řízení je pak nutno posuzovat procesní úspěšnost účastníků řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení § 120 s. ř. s. má úspěšný účastník právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníku řízení, který úspěch ve věci neměl. Z tohoto pohledu je nutno za úspěšného účastníka považovat stěžovatelku; naopak žalovaná měla v řízení zájem na zachování napadeného rozhodnutí.

[71] Pokud jde o náklady řízení o žalobě, ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 1 x 3.000 Kč a v odměně advokáta. Odměna zástupce zahrnuje dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení a sepsání dvou žalob [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], a činí v dané věci 2 x 3.100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a paušální částku ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatelky je plátcem daně z přidané hodnoty, jeho odměna se ještě zvyšuje o částku odpovídající této dani. Odměna advokáta v řízení před krajským soudem tak činí 8.228 Kč. Náklady řízení před krajským soudem tedy celkově představovaly 11.228 Kč.

[72] Náklady řízení o kasační stížnosti spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 5.000 Kč a odměně advokáta, která zahrnuje odměnu za dva úkony právní služby [sepsání kasační stížnosti a replice k vyjádření žalovaného, § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], tj. 2 x 3.100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a paušální částku ve výši 300 Kč za každý úkon (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Po přičtení částky odpovídající dani z přidané hodnoty činí odměna advokáta 8.228 Kč. Celkově tedy náklady řízení před Nejvyšším správním soudem představovaly 13.228 Kč.

[73] Žalovaná je proto povinna stěžovatelce uhradit náklady řízení o žalobě a kasační stížnosti v celkové výši 24.456 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce stěžovatelky JUDr. Pavla Vespalce, advokáta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu